

SAN208 KULTURA LIDU

Bakalářské studium sociální antropologie, FSS MU 2005/2006

Vyučující kursu: Petr Kouřil,

Kontaktní adresa:

kouril@fss.muni.cz

Konzultační hodiny: po 13.00-14.30

Webová stránka kursu:

<https://is.muni.cz/auth/el/1423/podzim2006/SAN208/>

Výuka: úterý 14.00-15.30, místnost P22

Anotace: Kurs se zabývá problematikou zkoumání "lidu" a to jak obtížemi spojenými s jeho teoretickým pojetím, tak základními doprovázejícími jeho etnografické uchopování. Historii konceptu lidu začne sledovat kurs na počátku novověku, dotkne se období reformy lidové kultury a tzv. "objevení lidu". Ukáže počátky a vývoj věd, které si lid stanovily jako předmět studia a dále také významnost lidu pro symbolickou konstituci národních států. Představitelem lidu však nemusí být jen venkovský člověk, zemědělec - lid nacházíme i ve městech, lidovou může být nazývána celá sociální vrstva. Nástup masové kultury vnáší do pojmu lidové kultury novou nejasnost, pokládá nové otázky - kde leží hranice mezi populární a lidovou kulturou? Je schopna lidová kultura přežít bez pomoci, nebo je nutné ji učinit součástí pečující kulturní politiky státu? Bude pro lidovou kulturu znamenat nástup kultury globální zkázu anebo spásu?

Struktura hodiny:

- 45' přednášky a diskuse nad povinnou četbou
- 45' semináře: prezentace seminárního tématu studenty / debata nad tématem semináře

Požadavky na absolutorium

- znalost povinné četby, participace na seminářích;
- prezentace na semináři;
- odevzdání eseje v délce 2 000 slov;
- závěrečná prezentace eseje.

Prezentace

K tématu každé hodiny je přidruženo jedno seminární téma. Podle počtu zapsaných do kurzu bude se ke každému seminárnímu tématu přihlásí odpovídající počet studentů (max. 3), kteří jej společnými silami a na základě doporučené literatury zpracují do podoby patnáctiminutové "powerpointové" prezentace. Prezentace se uskuteční v druhé polovině každého vyučovacího bloku.

Esej

Na základě vyhotovené prezentace každý individuálně vypracuje esej o délce 2 000 slov.

Struktura předmětu:

1. Úvodní hodina - úskalí zkoumání lidové kultury [21. 2.]

2. Lidová kultura v raném novověku [28. 2.]

Burke P. *Lidová kultura v raně novověké Evropě*. Argo Praha. Kapitola 2 a 3, s. 48-84, 85-106. <58č> [E12-402]

Seminární téma: Karneval a zábava lidu

3. Reforma lidové kultury [7. 3.]

Burke P. *Lidová kultura v raně novověké Evropě*. Argo Praha. Část III. s. 219-292 <74č> [E12-402]

Seminární téma: Víry a pověry lidu

4. Příchod expertů. Konstituce disciplín zkoumajících lidovou kulturu [14. 3.]

Bendix R 1997 *In Search of Authenticity. The Formation of Folklore Studies*. University of Wisconsin Press: Madison, WI. 306 s. 45-67 <22a> [E12-8]

Seminární téma: Muzea a výstavy

5. Lid a nacionalismus [21. 3.]

Hobsbawm E, Ranger T 1997 *The Invention of Tradition*. University Press: Cambridge. 322 s. Úvod. [E12-412]

Seminární téma: romantický nacionalismus - lidové motivy ve vysoké kultuře

6. Odpadá [28. 3.]

7. Čtecí týden [4. 4.]

8. Lid jako sociální třída [11. 4.]

Klímová D *Stará dělnická Praha: život a kultura pražských dělníků 1848-1939*. ÚEF ČSAV Praha. s. 107-182. [F1-1555]

Seminární téma: Kultura periferie, dělnická kolonie

9. Masová kultura - oddělení lidové a populární kultury [18. 4.]

Eco U 1995 *Skeptikové a těšitelé*. Praha: Svoboda. 417 s. s. 7-74 <68č> [E12-77]

Seminární téma: Vysoká kultura očima populární kultury

10. Lid a socialismus, pošpinění a očista folklóru [15. 4.]

Richard M. Dorson 1963 *Current Folklore Theories*. *Current Anthropology*, Vol. 4, No. 1. (Feb., 1963), pp. 93-112. <19a> [pdf]

Seminární téma: Folklorismus

11. Kulturní politika a kulturní dědictví [2. 5.]

Bendix R 1997 *In Search of Authenticity. The Formation of Folklore Studies*. University of Wisconsin Press: Madison, WI. 306 s. Kap. 7, 188-218. <30a> [E12-8]

Seminární téma: Autentická lokální produkce - jídla a nápoje.

12.Lidová kultura a globální kultura [9. 5.]

Smith M K 2003 *Issues in cultural tourism studies*. New York
: Routledge. 195 s. 117-152 <36> [E12-426]

Seminární téma: Kulturní turismus

13.Prezentace esejů [16. 5.]